SHARON GARLOUGH BROWN

Vleugels van vertrouwen

roman

1

Toen de rode kardinaalvogel die ochtend vroeg neerstreek in hun voederhuisje, was Wren Crawford ervan overtuigd dat het arme beestje ziek was, of gewond. Zijn oogjes puilden uit en zijn kopje was ontdaan van de rode kuifveren, zodat het nu zwart en kaal was. Wren zette haar tweede kop koffie op tafel en bekeek hem aandachtig door de glazen schuifpui. Als hij nu niet dood neerviel op de patio, vond ze hem straks waarschijnlijk wel ergens in de tuin. Ze hoopte maar dat ze hem vond voordat de kat van de buren hem te pakken kreeg.

Ze zocht in het keukenkastje onder de gootsteen naar een paar werkhandschoenen. Ze zou ook een tuinschepje pakken voor het geval ze hem naar het bos moest brengen om hem daar te begraven.

Net toen ze dat tafereel in gedachten voor zich zag, kwam haar oudtante, Katherine Rhodes, naast haar staan, gehuld in haar badstoffen badjas en met een gestreept dagboek in haar hand. Ze volgde Wrens blik. 'Ruitijd,' zei oudtante Kit. 'Dat ventje is in één keer al zijn veren verloren.'

Wren had het gevoel dat er een last van haar schouders viel. 'Dus hij is niet ziek?'

'Nee, niks aan de hand. Hij is op dit moment alleen niet moeders mooiste.' Kits lieve glimlach gaf aan dat ze niet alleen begreep wat er zich in Wrens tollende gedachten afspeelde, maar ook waar die gedachten vandaan kwamen. 'De meeste vogels verliezen hun veren geleidelijk,' zei ze, 'maar zo af en toe kom je er een tegen die het oude wel op een heel abrupte, dramatische manier heeft afgelegd.'

Na negen maanden onder Kits dak te hebben gewoond, was Wren wel gewend geraakt aan haar vele metaforen. Maar in plaats

van die metafoor verder uit te werken, legde Kit een hand op Wrens arm en zei: 'Daar zou je een heel boeiend schilderij van kunnen maken. Toch?'

Ja. Ooit. Als ze weer genoeg energie had voor creativiteit. Ze pakte haar telefoon van de keukentafel en maakte een foto van de vogel, net voordat hij wegvloog.

Vincent zou hem wél hebben geschilderd, dacht ze later die ochtend, toen ze in het verzorgingstehuis haar schoonmaakkarretje met spullen uit de opslagruimte haalde. De man die boerenarbeiders en sterrennachten had vastgelegd, zonnebloemen en ijsvogels, zou die vogel in de rui met zo veel tederheid hebben geschilderd dat zij het niet droog zou houden.

Omdat hij wist hoe het voelde om in de rui te zijn.

Ze duwde haar karretje door de eerste van drie gangen met kamers die zij moest schoonmaken, en bekeek al lopend de vitrinekastjes aan de muur. Bij de deur van elke kamer hing een soort miniatuurmuseumpje, een vitrinekastje gevuld met voorwerpen. Zij herinnerden het personeel en de bezoekers aan het leven dat de bewoners hadden genoten voordat ze hun beroep, hun hobby, hun gezondheid of hun geliefde waren kwijtgeraakt.

Terwijl ze het vitrinekastje van meneer Kennedy afstofte, met daarin een licht beschadigde Titleist-golfbal, een pakje zaden van een oud tomatenras, en een foto van hem als een robuuste jongeman in een militair uniform, bad ze voor hem. Ruien was een heel geschikte metafoor, niet alleen voor haarzelf, maar ook voor de mensen voor wie ze hier werkte. En niet alleen voor de bewoners, maar ook voor de mensen die van hen hielden. Echtgenoten. Kinderen. Kleinkinderen. Vrienden. Ze ruiden allemaal op een andere manier. De een dramatischer dan de ander.

'Goedemorgen, meneer Kennedy,' zei Wren, en ze hield haar handen onder de flacon met ontsmettende handgel die aan de muur hing.

Hij zat in een versleten leunstoel naast het bed, zijn dunne haar nog ongekamd. Een witte handdoek was als een slabbetje in zijn grijs geruite pyjamajasje gestopt. Toen hij haar stem hoorde, keek

hij op van zijn ontbijtblad, terwijl hij tevergeefs een poging deed om een worstje aan zijn vork te prikken. Hij beefde vanmorgen wel heel erg.

Wren wierp even een speurende blik in de gang. Geen verpleegkundigen of verpleeghulpen te zien. 'Zal ik u daar even mee helpen?' Ze liep naar het bedtafeltje en hielp hem om de vork naar zijn mond te brengen. Hij nam een hap en kauwde er langzaam op. 'Smaakt het?'

Hij slikte en deed toen als een vogeltje zijn mond weer open. Behoedzaam maakte ze zijn hand los van de vork, prikte er nog een stukje worst aan en hield dat bij zijn lippen. Hij hapte de worst van de vork, kauwde en slikte. Meteen verslikte hij zich en hij begon te hoesten.

'Gaat het?'

Hij hoestte nog steeds.

Ze pakte een beker met twee handvatten van zijn dienblad. 'Dit ziet eruit als appelsap. Is dat goed? Of zal ik wat water pakken?'

Met een iele, schorre stem antwoordde hij: 'Sap is prima.'

Ze legde zijn vingers om elk handvat. 'Zo goed?'

'Yep.' Terwijl hij de beker met zijn trillende handen naar zijn mond bracht, spetterde het sap in zijn gezicht. Ze wachtte tot hij klaar was met drinken, en hielp hem toen om de beker weer op het blad te zetten. Net toen ze op het punt stond om zijn kin en wangen droog te deppen met een servet, kwam een van de verpleegsters binnen met een bakje appelmoes, een glas water en een plastic bekertje met pillen. Greta keek Wren aan, maar zei niets. 'Ik heb je ochtendmedicijnen, Pete.'

Wren stapte opzij.

'Oeps,' zei Greta, 'zo te zien hebt u een douche gehad.' Ze veegde zijn gezicht af met een hoekje van de handdoek die als servet dienstdeed.

Terwijl Wren haar handen weer ontsmette, bekeek ze de kleine verzameling herinneringen in de kamer: een golftrofee waarin zijn naam gegraveerd stond, een foto van een stralende meneer Kennedy naast zijn vrouw op een zeilboot, en een paar ingelijste

foto's van zijn zoon en kleinkinderen die in California woonden. Meneer Kennedy zei dat ze hem soms kwamen opzoeken, maar hij zei ook dat zijn vrouw soms op bezoek kwam, en zij was zeven jaar geleden overleden.

Greta schepte wat appelmoes op een lepel en legde er een pil bovenop. 'Goed, de eerste, Pete. Doe die laadklep maar open. Een beetje verder. Heb je hem? Goed zo.' Ze keek naar hem terwijl hij de pil doorslikte. 'Heb je wat water nodig om 'm weg te spoelen?' Toen hij geen antwoord gaf, zette ze een hand in haar zij. 'Is dat een "nee, dank je" of een "ja, graag"?'

Hij slikte nog een keer en zei: 'Nee, dank je.'

Ze schepte nog wat appelmoes op en legde de volgende pil erop. 'Goed, daar komt de volgende. Je weet hoe het moet. Goed zo. Nog een, oké? Bijna klaar.'

Toen meneer Kennedy zich weer verslikte en begon te hoesten, gaf Greta hem een bekertje. 'Je staat vandaag op het rooster om in bad te gaan. We zullen ervoor zorgen dat je daarna weer helemaal fris en fruitig ruikt.'

Hij mompelde iets wat Wren niet kon verstaan.

'Moet ik je helpen om naar het toilet te gaan?' vroeg Greta.

'Ik red me wel,' zei hij.

'Als je maar niet wacht tot ik weg ben en dan op de bel drukt. Ik ben er nu. Weet je zeker dat je niet moet?'

'Heel zeker.'

'Goed. Chelsea komt je zo helpen met baden en aankleden.' Ze wendde zich tot Wren. 'Je kunt beter even wachten met schoonmaken tot ze klaar zijn.'

'Prima,' zei Wren. Toen Greta weg was, liep ze naar zijn stoel toe. 'Zal ik de golfzender voor u opzetten, meneer Kennedy? Het is donderdag. Ik weet zeker dat er ergens wel een toernooi wordt gespeeld.'

Hij knikte. Wren pakte de afstandsbediening van zijn bedtafeltje en zette de televisie aan, die al op de juiste zender stond.

'Kijk je met me mee?' vroeg hij, zijn stem niet meer dan een fluistering.

'Dat wil ik best, maar ik moet nog meer schoonmaken. Is het goed als ik na werktijd even terugkom?'

Hij schraapte zijn keel en wachtte even, alsof hij zijn stem niet helemaal vertrouwde. 'Zeker weten.'

Wren keek hem glimlachend aan. Soms was het al een heldendaad voor hem om twee lettergrepen te kunnen uitbrengen. 'Als u klaar bent met badderen, kom ik uw kamer schoonmaken, goed?'

'Goed.'

Ze legde de afstandsbediening weer neer, binnen zijn handbereik. 'Kan ik op dit moment nog iets voor u doen?'

Hij keek haar aan. 'Mijn portemonnee.'

Wren streek een lok van haar donkere haar achter haar oor. Dit gesprek hadden ze al vaker gevoerd. 'Uw portemonnee ligt op een veilige plek. Die hebt u vandaag niet nodig.'

'Ik wilde je een fooi geven voor het schoonmaken van mijn kamer.'

Ze gaf hem een schouderklopje. 'Het is goed zo, meneer Kennedy. Dat is allemaal al geregeld.'

'Heb ik je al betaald, dan?'

'Ja.' Dat was het eenvoudigste antwoord. 'Bent u al klaar met ontbijten?'

'Nee.' In de drie maanden dat ze hem inmiddels kende, had ze hem nog nooit horen klagen dat de worstjes of de eieren koud geworden waren.

'Goed, dan zie ik u straks.' Vanuit de deuropening moedigde ze hem in stilte aan toen ze zag dat hij weer worstelde om een stukje worst aan zijn vork te prikken. Met diezelfde hand had hij waarschijnlijk ooit vastberaden een put geslagen op de golfbaan. Ze zette een paar flessen schoonmaakmiddel recht op haar karretje en wachtte tot hij erin geslaagd was het eten in zijn mond te stoppen. Toen liep ze door naar de volgende kamer, terwijl ze diep vanbinnen juichte om deze ene onopvallende, indrukwekkende overwinning.

★★★

'Wren, kun je me even komen helpen?'

Ze keek op van het tapijt waarop ze geknield lag om een paar punaises op te rapen. Die waren van het prikbord gevallen toen de activiteitenbegeleidster zojuist informatie over de komende activiteiten had opgehangen. Peyton, die een paar jaar jonger was dan Wren en hier haar eerste baantje had gevonden na het beëindigen van haar studie, had net de foto's van de viering van Onafhankelijkheidsdag van de muren verwijderd en was nu bezig de hal te versieren voor een tropisch strandfeest.

Wren liep naar haar toe en zag dat de tafel bezaaid was met ananassen, palmbomen en surfplanken.

'Wil je deze even vasthouden, alsjeblieft?' Peyton gaf haar twee rolletjes slingers van crêpepapier die ze uitrolde, waarna ze de rode en gele slingers ineenvlocht. 'Ik hoop dat er deze keer wat meer belangstelling is,' zei ze. 'Ik heb het op een zondagmiddag gepland, in de hoop dat er dan de nodige kleinkinderen komen.'

Wren knikte. Voor de barbecue op Onafhankelijkheidsdag was niet veel interesse van familie geweest. Maar half augustus waren de meeste gezinnen misschien wel weer thuis. 'Heb je dit thema al eerder gebruikt?'

'Ja, vlak nadat ik hier vorig jaar zomer kwam werken. Maar de meeste mensen weten dat toch niet meer. En we hebben intussen heel wat nieuwe bewoners.'

Wren huiverde even. Peyton zei het zo achteloos, dat ze waarschijnlijk niet dacht aan de reden dat er zo'n groot verloop was geweest. Veel personeelsleden van Willow Springs waren immuun geworden voor de dood en het aftakelingsproces waar ze dagelijks mee geconfronteerd werden.

Toen Peyton klaar was met het crêpepapier vlechten, plakte ze de twee kleuren aan elkaar en gebaarde Wren om de slinger aan haar kant van de rol te scheuren. 'Bedankt,' zei ze, toen Wren haar de slinger overhandigde. 'Wil je me ook helpen met het prikbord, of moet je nog kamers poetsen?'

Wren legde de rest van het crêpepapier op tafel. 'De kamers zijn klaar. Ik hoef alleen nog maar de gangen te stofzuigen.'

Omdat het niet erg praktisch was om dat te doen terwijl Peyton nog bezig was met versieren, pakte ze de stapel dikke kartonnen letters.

'Wat moet er komen te staan?'

'Ik heb het hele ontwerp hier geschetst,' zei Peyton, en ze wees naar een vel papier.

Terwijl Wren met de letters de woorden 'ALOHA VRIENDEN' en 'FIJN DAT JE ER BENT' vormde en die vervolgens ophing, vertelde Peyton enthousiast over haar plannen voor de versiering, het eten en de knutselactiviteiten. Kayla, een van de ziekenverzorgenden, was opgegroeid in Hawaï en wilde een hoeladans laten zien. 'Dat vinden de mensen vast geweldig,' zei Peyton. 'Ze kan ons allemaal wel wat eenvoudige pasjes leren.'

Wren vroeg zich af wat meneer Kennedy daarvan vond. Hij had al moeite genoeg om zijn armen en handen in bedwang te houden.

De liftdeuren gingen open. Wren keek om en zag Teri uit de lift stappen, de dochter van mevrouw Whitlock, die bijna elke dag op bezoek kwam. Teri pakte een bezoekerspasje uit het mandje, haalde diep adem, rechtte haar schouders en merkte toen pas dat er iemand naar haar stond te kijken. Toen Wren naar haar zwaaide, glimlachte ze geforceerd. Ze wierp een blik op het prikbord. 'Jullie maken het hier altijd zo gezellig,' zei ze.

Peyton slingerde haar lange blonde paardenstaart naar achteren en maakte een overdreven buiging. 'Dank u! Ik doe mijn best.'

Wren richtte zich weer op het prikbord.

'Sorry dat ik stoor,' zei Kayla, toen ze de lounge binnenkwam, 'maar er moet wat worden opgeruimd in de badkamer van mevrouw Daisy.'

'Ik kom eraan,' antwoordde Wren. Ze pakte haar schoonmaakkar en ging weer aan de slag.

2

Katherine Rhodes was net bezig om haar aantekeningen voor de retraite van zaterdag bij te werken, toen haar telefoon, die op haar bureau lag, begon te trillen. Het was een berichtje van Wren: *Hoi Kit! Ik kom wat later thuis. Ga nog even golf kijken met meneer Kennedy. Wacht vooral niet met eten.*

In dat geval, dacht Kit, kon ze zelf ook wat langer doorwerken. Ze typte terug: *Klinkt goed. Geniet ervan!* Toen leunde ze achterover in haar stoel en rekte zich uit. Met nog maar een paar weken te gaan als directeur van het New Hope retraitecentrum in Kingsbury was er nog genoeg te doen.

Het was inmiddels bijna vier maanden geleden dat ze haar ontslag had ingediend. De raad van bestuur had de zoektocht naar een opvolger voor eind juli willen afronden. Maar intussen was het al half augustus, en ze hadden nog steeds geen vervanger voor haar gevonden.

Of misschien wel, en wist zij het alleen nog niet. De selectieprocedure verliep veel discreter dan ze had verwacht, maar dat – zo hield ze zichzelf regelmatig voor – was hun goed recht. Ze had hen namen gegeven van mensen die zij heel geschikt achtte voor deze functie, maar de vacature die de raad van bestuur had opgesteld, liet zien dat het bestuur een andere richting op wilde.

Ze haalde een map uit haar bureaula waarop *Overdracht* stond en haalde er een vel papier uit met de tekst die ze van de website had geprint. Haar ontslag had hen de kans gegeven om hun behoeften en wensen te heroverwegen. En blijkbaar hadden ze behoefte aan iemand met sterke leiderschapskwaliteiten, ondernemingszin, goed ontwikkelde digitale marketingvaardigheden en ervaring met fondsenwerving. Ze wilden iemand die het financiële draagvlak van

sponsors kon verstevigen, die in staat was een renovatieproject te begeleiden, die New Hope zichtbaar kon maken op social media en die het bereik van het centrum kon uitbreiden in heel West Michigan en daarbuiten.

Ze had het vaker zien gebeuren binnen het kerkelijk werk, dat men in een situatie als deze op zoek ging naar een opvolger die sterk was op die punten waarop zijn of haar voorganger had aangetoond zwak te zijn. Ze probeerde het niet persoonlijk op te vatten. In alle jaren dat ze bij New Hope had gewerkt, had ze zich nooit anders voorgedaan dan ze was: een geestelijk begeleider en retraiteleider.

Haar blik gleed naar het versleten tapijt in haar kantoor. Het gebouw was oud en haveloos. Net als zij. Sinds ze er innerlijk van overtuigd was geraakt dat het tijd was om los te laten en ruimte te maken voor een nieuw hoofdstuk, was haar vermoeidheid in rap tempo toegenomen. Hoewel de raad van bestuur haar de kans had gegeven om na haar afscheid nog een laatste pelgrimsreisretraite te leiden, had ze besloten dat niet te doen. Het leek haar beter om de nieuwe directeur meteen alle ruimte te geven om een eigen koers uit te zetten.

'Klop, klop!' klonk ineens een bekende stem in de deuropening.

'Mara!' riep ze verrast. Had ze soms een afspraak voor geestelijke begeleiding over het hoofd gezien? Snel checkte ze haar agenda. Daar stond niets ingeroosterd om vier uur. 'Kom binnen. Welkom!' Ze schoof de vacature weer in de map en stond op vanachter haar bureau. Ze moest snel schakelen om met volle aandacht aanwezig te kunnen zijn.

Mara gaf haar een stevige knuffel en zette vervolgens haar kralentas op de vloer. Ze was zoals altijd gehuld in felle kleuren: een turquoise tuniek, oranje armbanden en een bijpassende ketting. De ivoorkleurige huid van haar neus en voorhoofd onder haar kastanjebruine haar was licht gebruind door de zon.

Kit wilde net de Christuskaars en een doosje lucifers pakken, toen Mara zei: 'Sorry dat ik stoor, maar ik was net met Gayle de catering voor je feest aan het bespreken. Toen ik je deur open zag staan, dacht ik: ik loop even binnen om gedag te zeggen. Vind je dat goed?'

'Natuurlijk!' Eigenlijk was het meer dan goed. Een gewoon praatje kostte veel minder energie dan een sessie geestelijke begeleiding. 'Ik wilde net theezetten. Wil jij ook?'

'Graag! Als je gember-perzik hebt, tenminste.'

'Ik heb een doosje, speciaal voor jou.' Ze pakte de twee Vincent van Gogh-mokken die Wren haar cadeau had gedaan en hing er een theezakje in. 'Ik zet even water op. Ben zo terug.'

'Ik loop met je mee,' zei Mara. 'Geef die mokken maar aan mij.'

Samen liepen ze de gang door naar de kleine keuken, terwijl Mara's armbanden tegen de porseleinen mokken rinkelden.

'Volgens mij is het al maanden geleden dat ik hier voor het laatst was,' zei ze. Ze wees naar de muren. 'Mooi wat je met al die kunstwerken hebt gedaan. Zijn die allemaal van Van Gogh?'

'Ja, die hele verzameling is door Wren uitgezocht en samengesteld.'

De gang hing vol met afbeeldingen van zaaiers en maaiers, korenvelden, olijfbomen en zonnebloemen, in verschillende stadia, van bloei tot verval. Als de nieuwe directeur de kunstcollectie niet wilde behouden, kon hij of zij de prenten zo weer weghalen en de muren opnieuw laten schilderen.

'En die?' Mara knikte naar een tekening van een kale oude man, ineengedoken op een stoel, zijn ellebogen op zijn knieën, zijn handen gebald tegen zijn gezicht.

'*Uitgeput* heet het', zei Kit. Ze had vaak gemediteerd bij die afbeelding. Terwijl ze het oude water uit de ketel goot en hem opnieuw vulde, zei Mara: 'Die arme kerel. Je zou hem bijna een kus op zijn voorhoofd geven en hem aansporen om vol te houden.'

Of je kon gewoon naast hem gaan zitten en samen stil zijn, dacht Kit.

Mara zette de mokken neer en leunde tegen het aanrecht. 'Is Wren vandaag hier aan het werk?'

'Nee, ze is in het verzorgingstehuis.'

'Werkt ze daar nu meer uren? Ik heb haar al een tijdje niet meer gesproken.'

'Nee, haar uren zijn gelijk gebleven. Maar ze blijft er vaak langer

hangen om de bewoners gezelschap te houden.'

'Wat goed van haar,' zei Mara. 'Ik zou dat niet kunnen. Veel te verdrietig. Gek eigenlijk dat zij het wel kan, met haar depressie en zo.' Geschrokken voegde ze eraan toe: 'Sorry, dat kwam er helemaal verkeerd uit. Ik bedoel: het verbaast me dat het haar niet deprimeert om alsmaar omringd te zijn door ziekte en dood.'

Dat was Kit ook al vaker opgevallen: in plaats van neerslachtig te worden door al het verdriet in die omgeving, leek Wren er juist troost uit te putten. Ze leek er zelfs door te groeien.

'Metgezellen in tegenspoed,' zei ze vaak. Een hele gemeenschap van metgezellen.

'Ik ben blij dat het goed met haar gaat,' ging Mara verder. 'Maar ik blijf zeggen dat ze haar talenten verspilt met wc's poetsen en vloeren dweilen. Ze kan haar tijd beter besteden aan het geven van kunsttherapie. Niet in een tehuis voor mishandelde vrouwen en kinderen, zoals voorheen. Ik snap best dat het te zwaar voor haar was. Maar ergens waar ze met mensen kan tekenen en schilderen. Als ik bij Crossroads voldoende geld ter beschikking had, zou ik haar zo aannemen voor onze mensen. Die kunnen wel wat kunst gebruiken om hun wereld op te fleuren.'

Ze klonk net als Jamie, die vaak dezelfde zorgen en wensen uitte voor haar dochter. Alleen nam Wren het waarschijnlijk makkelijker aan van Mara dan van haar moeder.

Toen het water begon te koken, hield Kit de mokken omhoog. '*Sterrennacht* of *Irissen*?'

'*Sterrennacht*.'

Kit schonk water in Mara's mok en gaf haar een lepeltje. 'Je mag zelf bepalen hoe sterk je je thee wilt.'

'Laat het zakje er maar in. Hoe sterker, hoe beter.'

'Ah, is het zo'n dag vandaag?'

'Zo'n periode,' zei Mara. 'De details bewaar ik wel tot onze volgende afspraak. Nu wil ik het over jouw feestje hebben.'

Kit roerde in haar thee. 'Ik ben bang dat dat feestje een beetje uit de hand loopt.' Ze kneep haar theezakje uit en gooide het in een prullenbak die nodig geleegd moest worden. Ze moest Wren

erop wijzen om dat goed bij te houden. De nieuwe directeur was misschien niet zo soepel.

'Wren zei al dat jij het liefst zonder gedoe met pensioen zou gaan. Vergeet het maar, Katherine. Jij wordt in het zonnetje gezet, of je dat nou wilt of niet. Jij hebt al die jaren andere mensen laten zien hoe geliefd en kostbaar ze zijn in Gods ogen. We laten jou heus niet vertrekken zonder je eraan te herinneren hoe geliefd jij bent. Opdracht van Jezus. Over je weerstand daartegen moet je het maar met je eigen geestelijk begeleider hebben.'

Kit lachte. 'Ik heb je veel te goed opgeleid, Mara.'

'Ha! Ik ben blij dat ik, nu ik zestig ben, kan zeggen dat ik door de jaren heen het een en ander heb geleerd.' Ze stak haar arm door die van Kit. 'Kom, we moeten het nog over dat feestje hebben.'

★★★

Ze had geen speciale wensen voor het menu, zei Kit, terwijl ze samen in haar kantoor zaten te praten, maar ze had ook niet verwacht dat er een volledig diner zou worden geserveerd. Ze was uitgegaan van wat kleine hapjes en taart.

'Kom op, Katherine, we serveren echt wel iets meer dan alleen maar blokjes kaas en pinda's. Als je daar moeite mee hebt, moet je bij je dochter zijn. Ik ontvang mijn instructies rechtstreeks van haar.'

'Aha,' zei Kit met een gebaar van gespeelde overgave, 'dan heb ik dus niks meer in de melk te brokkelen. Wie ben ik om Jezus of Sarah tegen te spreken?'

Mara grijnsde. 'Precies, je snapt 'm.'

Kit nam een slok thee. Het budget van New Hope bood helemaal geen ruimte voor zo'n feest. Als Sarah had aangedrongen op een uitgebreid diner, dan betaalden zij en Zach dat waarschijnlijk uit eigen zak. *Gewoon aannemen, mam*, zou Sarah zeggen. *En blij zijn met dit teken van liefde en waardering.*

Met een weemoedige blik keek Mara om zich heen. 'Ik kan nog steeds niet geloven dat je met pensioen gaat. We zullen je missen hier.'

'Ik blijf in de buurt,' zei Kit.

'Dat hoop ik maar. Anders kom ik je gewoon achterna.'

'En dan ben je altijd welkom.'

Mara legde een hand op haar hart. 'Dat weet ik. Ik heb me altijd welkom gevoeld bij jou. En ik ben je nog steeds dankbaar dat jij mij achterna bent gekomen toen ik er vandoor wilde gaan tijdens mijn eerste retraite.' Ze klopte even op het kussen naast zich. 'Ik heb hier sindsdien heel wat uren met jou doorgebracht. En ik vind het jammer dat ik niet bij je laatste retraite kan zijn. Ik wilde echt komen, maar ik geef op zaterdagochtend trainingen voor vrijwilligers, en die kan ik op dit moment niet overdragen aan iemand anders.'

'Geen enkel probleem,' zei Kit. 'Je doet belangrijk werk in Gods koninkrijk.' Ze wist niet meer precies hoelang Mara al leidinggevende was bij de opvang voor daklozen, maar die baan sloot perfect aan bij haar passie, haar gaven én haar eigen ervaring, want ooit had ze daar zelf gewoond met haar oudste zoon. Haar verhaal was een van de vele prachtige voorbeelden van bevrijding waar Kit door de jaren heen getuige van had mogen zijn.

Ze sloeg beide handen om haar mok. Dat deel van mijn werk is nog niet voorbij, hield ze zich voor. Ze kon nog steeds mensen begeleiden die samen met haar op reis wilden naar de diepten van Gods liefde en genade – als de Heer haar daar tenminste de kracht voor bleef geven. De afgelopen maanden had ze meer dan ooit ervaren hoe Zijn kracht juist in haar zwakheid zichtbaar werd. Ook dat was pure genade.

'Blijf me eraan herinneren dat het om Gods koninkrijk gaat,' zei Mara, 'want ik zal je wat vertellen. Misschien komt het doordat ik met de jaren gewoon steeds kribbiger word, maar ik heb de laatste tijd weinig geduld met mensen die weigeren te groeien.'

'Daar zit vast een verhaal achter,' zei Kit.

'Heb je nog even?'

'Natuurlijk.'

Mara zette haar mok op de salontafel. 'God weet dat ik niet neerbuigend wil doen over mensen die domme dingen zeggen. Ik ben daar zelf namelijk een kei in. Maar als je iets doms zegt waarmee je

iemand kwetst, en je wordt boos en agressief zodra die ander daar wat van zegt… als je dubbel zo hard terugslaat en die ander verwijt dat hij overgevoelig is, in plaats van open te staan voor de mogelijkheid dat jij iets gewoon niet ziet of niet weet…' Met een diepe zucht blies ze haar pony omhoog. 'Die manier van doen herken ik maar al te goed; ik heb er veel te lang mee moeten dealen in mijn huwelijk. Dus mijn stekels gaan meteen rechtovereind staan als ik het bij iemand anders opmerk. En dat gebeurt de laatste tijd best vaak bij Crossroads. Ik ben het zat. Dus spreek ik de betreffende vrijwilligers erop aan, en dat valt niet altijd in goede aarde. Als het zo doorgaat, hebben we binnenkort niet veel mensen meer over.'

'Wat vervelend,' zei Kit, terwijl ook zij haar mok neerzette. 'Gaat het om een specifiek thema dat steeds terugkomt, of is het meer een kwestie van korte lontjes?'

Mara zette haar voeten tegen de rand van de tafel. 'Het lijkt wel alsof mensen tegenwoordig overal op het punt van ontploffen staan, met een houding van: "Ik heb gelijk en jij dus niet". Maar wat ik bedoel zijn de vervelende opmerkingen van sommige witte vrijwilligers tegenover zwarte bewoners en collega's. Niet alleen over hen, maar vaak recht in hun gezicht.'

Kit voelde haar schouders verkrampen. Dit onderwerp had ze niet verwacht. Ze was er totaal niet op voorbereid om hier een zinnig gesprek over te voeren. *Help.*

'Kijk, openlijke uitingen van racisme kun je makkelijk benoemen en afwijzen,' ging Mara verder. 'Maar het zijn juist die subtielere uitingen waar we ons personeel en de vrijwilligers voor waarschuwen. Maar zodra je uitlegt waarom iets wat ze zeggen of doen kwetsend is, krijg je het standaardantwoord: "Waarom schuif jij alles onder de noemer van racisme?" En dan loopt het gesprek meteen weer dood.'

Kit hoopte vurig dat dit niet de opmaat was naar een politiek debat. Ze was het gesprek over alles wat verdeeldheid zaaide meer dan zat en had geen zin om haar gebruikelijke vragen te stellen als: 'Wat wil God je in deze situatie duidelijk maken?' of 'Wat zeggen jouw gevoelens van onrust je over Gods aandeel in deze situatie?' Die vragen konden wachten tot een andere sessie. Nu had ze genade

nodig om oprecht te luisteren en niet te reageren, wat Mara ook zou zeggen. Ze legde haar handen open in haar schoot. Loslaten. Ontvangen.

Mara boog zich voorover en peuterde wat afgebladderde oranje nagellak van haar tenen, waarna ze haar voeten weer stevig op de vloer zette.

'Oké, ik geef je een voorbeeld. Vorige week kwam een van onze vaste vrijwilligers – een christelijke man – helpen met de lunch. De kinderen vinden het superleuk als hij er is. Hij is als een opa voor hen: hij speelt met ze, maakt grapjes. Maar ik heb Larry in het verleden al eens moeten aanspreken op bepaalde opmerkingen. Hij zei bijvoorbeeld ooit tegen een stel zwarte jongens dat ze vooral hard moesten studeren en werken, zodat ze niet in bendes zouden belanden of verslaafd zouden raken aan crack.'

Kit trok haar wenkbrauwen op.

'Precies,' zei Mara. 'Goed, vorige week kwam hij de keuken in, waar een stel vrijwilligers bezig was om broodjes te smeren en alles klaar te zetten. Er was ook een nieuwe vrijwilliger – een oudere zwarte dame, Ruth. Hij was vriendelijk tegen haar, probeerde haar het gevoel te geven dat ze welkom was, een onderdeel van de familie. Helemaal goed. Maar even later keek hij haar aan alsof ze van een andere planeet kwam en zei: "Wauw! Je kunt echt goed uit je woorden komen, zeg!" Ruth hield haar hoofd schuin, bekeek hem van top tot teen, gaf hem zo'n blik van "Hier ga ik mijn tijd niet aan verspillen", en praatte toen gewoon weer verder met Debra, die wortels stond te snijden. Larry pakte een koekje en liep de eetzaal in om op de kinderen te wachten. Maar ik dacht: dit kan ik niet zomaar laten gebeuren. Dit is te belangrijk. Want dit is precies wat we de vrijwilligers telkens weer op het hart drukken en waar we hen in trainen, dat ze zich er bewust van moeten zijn dat ze met bepaalde onbewuste opmerkingen en gedragingen anderen kunnen kwetsen. Het gaat erom dat we meer op Jezus gaan lijken in onze omgang met elkaar. Dat is onze roeping.'

Kit knikte instemmend. Met die uitspraak en dat verlangen was ze het meer dan eens.

'Ik stond daar dus bij de oven te luisteren naar Ruth en Debra, maar ik wilde Ruth niet in verlegenheid brengen door er meteen iets van te zeggen. Ik dacht: dat kan later wel, onder vier ogen. Dus liep ik eerst naar de eetzaal, naar Larry. Er was verder niemand, dus ging ik bij hem aan tafel zitten en wees hem er zo kalm en duidelijk mogelijk op dat zijn opmerking een voorbeeld was van racisme, ook al bedoelde hij zijn opmerking als compliment. Het is micro-agressie, zoals we dat eerder hadden besproken. Hij ontplofte zowat. Hij gooide zijn handen in de lucht en riep dat hij het beu was om van racisme beschuldigd te worden, terwijl hij – en ik citeer – "niets anders wilde dan die mensen helpen iets van hun leven te maken".'

Kit keek haar sprakeloos aan. Ze wist simpelweg niet wat ze hierop moest zeggen. Niet alleen omdat ze nog nooit bij Crossroads was geweest, maar ook omdat ze er nooit bij stilgestaan had welke rol racisme speelde in de gemeenschap waar Mara werkte. Dat zou je naïef kunnen noemen. Maar in werkelijkheid had ze altijd haar best gedaan om kleur niet te benoemen, en ze voelde zich ronduit ongemakkelijk dat Mara zo open over huidskleur sprak. Gelukkig was ze er zo bedreven in om haar gedachten en gevoelens te verbergen, dat Mara het waarschijnlijk niet had opgemerkt, zelfs niet als ze goed had opgelet.

'Ik probeerde met hem in gesprek te blijven,' vervolgde Mara. 'Ik zei dat we blij waren dat hij bij Crossroads werkte en dat hij veel voor de kinderen betekende. Maar ik benadrukte ook dat hij bereid moest zijn om zijn blinde vlekken onder ogen te zien. Dat ik hoopte dat we bereid waren om samen te blijven leren. Maar toen ik hem vertelde dat hij nog een extra training moest volgen over racisme en gerechtigheid, gooide hij meteen de handdoek in de ring. Hij zei dat hij al die politieke correctheid spuugzat was en stormde het gebouw uit, vlak voordat de kinderen binnenkwamen. Hij heeft niet meer gereageerd op mijn mails. Dus had ik geen andere keus dan hem te laten gaan, samen met een paar andere vrijwilligers, die hij blijkbaar had opgestookt. Die waren zo boos over wat ik tegen hem had gezegd en hoe ik hem' – ze tekende aanhalingstekens in de lucht – '"veroordeeld" had, dat ze ook zijn opgestapt.'

'Wat vervelend,' zei Kit na een korte stilte. 'Dat klinkt heel heftig.'

'Ja,' zei Mara, 'maar het gaat niet om mij. Dat blijf ik mezelf voorhouden.' Ze vouwde haar handen in haar schoot. 'Ik heb later met Ruth gepraat – zij en Debra hadden hem zien vertrekken – en zij zei dat ze vooral bezorgd was om de kinderen. Hoe zij zouden reageren als ze hoorden dat Larry waarschijnlijk niet meer terugkwam, niet eens om afscheid te nemen. Met alles wat ze al hebben meegemaakt, verliezen ze nu weer iemand die belangrijk voor hen was. En ze heeft gelijk, dat is hartverscheurend. Als hij maar open had gestaan voor de mogelijkheid om er met een frisse blik naar te kijken, dan hadden we samen verder gekund, hoe rommelig, moeilijk en frustrerend ook. Dan hadden we wel een weg kunnen vinden.'

'Ja, daar ben ik van overtuigd,' zei Kit. 'Ik heb bewondering voor je toewijding aan alle mensen die je dient, ook degenen die het je moeilijk maken. Dat is een krachtige vorm van liefde. Juist in tijden als deze.'

Mara leunde achterover en sloot haar ogen. 'We maken zo veel kabaal met z'n allen tegenwoordig, snap je? Zo veel kabaal. We luisteren niet eens meer naar elkaar. We zijn alleen maar bezig elkaar te bestrijden, etiketjes te plakken en de ander te veroordelen. En wanneer is "gerechtigheid" een lelijk woord geworden? Sinds wanneer vinden sommige christenen dat opkomen voor mensen aan de rand van de samenleving een politiek statement is in plaats van een opdracht van Gods koninkrijk? Ik begrijp het gewoon niet.'

'Nee, ik ook niet. Maar ik ben zo blij dat jij er bent en doet wat je doet. Je gaat heel betrouwbaar om met je eigen ervaringen.'

Mara keek haar weer aan. 'Soms vraag ik me af of ik hier ook zo bevlogen over zou zijn als het niet zo persoonlijk was. Zou ik me zo druk maken om racisme als niet een van mijn kinderen er slachtoffer van was geweest? Niet dat alles waar Jeremy mee geworsteld heeft het gevolg was van zijn huidskleur, maar biraciaal zijn met een racistische bullebak van een stiefvader heeft hem bepaald geen goed gedaan. En ergens heb ik er nog steeds spijt van dat ik Tom niet vaker heb tegengesproken en heb gezegd dat hij moest ophouden.

Al begrijp ik heel goed waarom ik dat niet deed, waarom ik me niet vrij voelde om dat te doen. Maar nu kan ik wel in verzet komen en opkomen voor kinderen die niet van mij zijn. Nu kan ik wel een weg zoeken om mensen te bemoedigen die zich vernederd of buitengesloten voelen vanwege hun huidskleur, armoede, gebrek aan kansen of wat dan ook. Daar wil ik me met alles wat ik heb en ben voor inzetten. Ook al jaag ik daarmee menigeen tegen me in het harnas.'

Kit wilde dat ze Mara een opname kon laten zien van haar, jaren geleden, op datzelfde kussen. Toen had ze nog gevangengezeten in schaamte, schuld, angst en veroordeling, ervan overtuigd dat ze nooit aanspraak kon maken op Jezus' liefde voor haar, dat ze die liefde nooit kon beantwoorden. Wat een getuigenis van Gods genade en kracht, dacht Kit, toen Mara haar kantoor verliet voor een volgende afspraak. Wat een voorrecht om van zo dichtbij te mogen zien hoe God gevangenen bevrijdt, en hen vervolgens als vrije mensen de wereld in stuurt.

★★★

Het kraken van de voordeur wekte Kit, die op de bank zat, uit een lichte slaap. Haar Bijbel, die opengeslagen op haar schoot lag, gleed op de vloer. 'Hoi,' zei ze, toen Wren binnenkwam, een rugtas over haar schouder geslingerd.

'Hoi. Sorry, heb ik je wakker gemaakt?'

'Nee, hoor. Geeft niets. Ik ben blijkbaar even weggedoezeld.' Ze zette haar bril recht. 'Hoe laat is het?'

'Bijna negen uur.' Wren trapte haar sneakers uit.

'Heb je een fijne dag gehad?'

'Ja, best wel. Rustig, behalve met mevrouw Daisy.'

Kit pakte de Bijbel van de vloer en legde hem op de salontafel. De afgelopen maanden had ze al veel verhalen gehoord over de arme vrouw die met haar babypop in de armen voortdurend haar vader en moeder smeekte om haar te komen halen.

'Ze heeft bijna de hele ochtend geslapen, maar vanmiddag kon

ze maar geen rust vinden. Meneer Kennedy vroeg steeds of iemand haar pijn deed. Ik weet niet of hij zich kan herinneren dat ze bijna elke dag zulke aanvallen heeft.' Wren ritste haar tas open en haalde haar uniform eruit. 'Een van de verzorgenden zong dat "*Daisy, Daisy*"-liedje voor haar, en daarna hebben ze haar vast een kalmerend middel gegeven, want toen ik wegging sliep ze als een roos.'

'Dat is een heel oud liedje,' zei Kit. 'Mijn oma zong dat vroeger ook altijd voor mij. "*Daisy, Daisy, give me your answer, do.*" Iets over een koets en een tandem.' Ze zag haar oma weer voor zich, die zich al zingend met een stralend gezicht naar haar toe boog, haar lichaam wiegend op de maat. Haar adem rook steevast naar drop. 'Ze moest van mij de woorden altijd veranderen in "Kitty, Kitty". Dat klonk lang niet zo leuk. Maar door dat liedje heb ik altijd zo graag een tandem willen hebben.'

Met haar uniform nog in haar handen ging Wren op de armleuning van de bank zitten. 'Heb je er ooit een gekregen?'

'Nee, nooit. Robert hield niet van fietsen, en een tandem is niet veel waard als je geen partner hebt om samen mee te fietsen.'

'Wij kunnen er eentje kopen.'

Kit grinnikte. 'Daar ben ik nu te oud voor.'

'Kom op, Kit. Je bent nog lang niet oud.'

Ze grinnikte weer. 'Dank je. Als het tenminste een compliment is.' Wrens zachte bruine ogen twinkelden een beetje – dat gebeurde de laatste tijd vaker, maar het was nog steeds niet vanzelfsprekend. Ze moest nog steeds zo hard haar best doen om zich goed te voelen. Kit wilde dat het wat makkelijker werd voor haar.

'Wat ik bedoel: je bent een vlotte, gezonde vrouw van vijfenzeventig. Je lijkt voor geen meter op al die mensen in Willow Springs.'

Ook dat vond Kit niet vanzelfsprekend.

'Welke kleur tandem zou je hebben gekozen?' vroeg Wren.

'O, geen idee. Dat had me niet uitgemaakt.'

'Maar als je had mogen kiezen?'

'Haal je geen rare dingen in je hoofd, hè Wren?'

'Welnee. Ik vraag het alleen maar.'

Kit streek met haar vingers langs een sierkussen. 'Blauw, denk ik.'

Een ontroerend verhaal
over lijden, herstel en de moed
om opnieuw te vertrouwen

Na een donkere periode kan Wren Crawford voorzichtig weer vooruitkijken. De afgelopen maanden vond ze steun bij haar oudtante Katherine Rhodes en in de brieven en schilderijen van Vincent van Gogh. Nu werkt ze in een verpleeghuis, waar ze haar ervaringen met verlies en verdriet inzet om anderen nabij te zijn. Terwijl ze worstelt met onverwerkte vragen uit het verleden, probeert ze te ontdekken welke weg er voor haar ligt.

Intussen bereidt Katherine zich voor op haar afscheid als directeur van het New Hope-retraitecentrum. De komst van de kandidaat die haar mogelijk zal opvolgen, dwingt haar na te denken over de toekomst van haar levenswerk én over kanten van zichzelf die ze liever niet onder ogen ziet. Kan juist het loslaten ruimte maken voor iets nieuws?

SHARON GARLOUGH BROWN is theologe en schrijft hoopvolle romans waarin ze de lengte, diepte en hoogte van Gods liefde verkent. Ze brak door met haar *Reisgenoten*-serie, waarvan inmiddels meer dan 10.000 exemplaren zijn verkocht. *Vleugels van vertrouwen* is het los te lezen vervolg op *Scherven van licht* en *Splinters van genade.*

ISBN 9789029739368 **NUR** 302

9 789029 739368

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT